

Koloriippusammal

Rundfjädermossa

Alleniella besseri (*Neckera besseri*)

Uhanalaisuusluokka (IUCN): vaarantunut (VU)

Uhanalainen (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Koloriippusammal on laikkuina kasvava haarapesäkkeinen lehtisammal, jonka versot ovat litteitä ja epäsäännöllisen haaraisia. Se kasvaa litteinä, alustasta hieman ulkonevina laikkuina. Lehdet ovat poimuttomat ja kokonaan tai lähes kokonaan keskisuonettomat. Koloriippusammal eroaa muista riippusammalista poimuttomien ja tylppien lehtiensä takia.

Elinympäristö ja levinneisyys

Koloriippusammal kasvaa jyrkänkeillä, suojaisten kallioseiden ja lohkaroiden varjoisissa koloissa ravinteisella kostealla kivipinnalla. Sammal tarvitsee pienilmastoltaan kostean elinympäristön. Koloriippusammalta tavataan eteläisessä Suomessa paikoittaisena.

Nykytila ja uhkatekijät

Koloriippusammalle sopivat elinympäristöt ovat vähentyneet suojaavan puuston hakkuiden vuoksi. Hakkuiden lisäksi sammalta uhkaavat myös kaivannaistoiminta, rakentaminen ja kasvupaikkojen kuluminen. Noin viidesosa koloriippusammalen nykyisistä kasvupaikoista on suojeltuja.

Hoitosuositukset

Koloriippusammalen kasvukallion edusta tulisi säilyttää jatkuvasti peitteisenä sammalen edellyttämän varjoisan ja kostean pienilmaston turvaamiseksi. Kasvupaikka tulisi jättää louhimatta. Monet koloriippusammalen kasvupaikoista ovat metsälain mukaisia erityisen tärkeitä elinympäristöjä (jyrkänkeet, kurut ja rotkot), joiden ominaispiirteiden muuttaminen on kielletty. Monet sammalen kasvupaikoista ovat METSO-ohjelmaan sopivia kohteita (muut monimuotoisuudelle merkittävät metsäiset kalliot ja jyrkänkeet).

Lähteet

- Sjögren, E. 1984. Faktablad: Neckera besseri – rundfjädermossa. Teoksessa: Hallingbäck, T. (red.). 1998. Rödlistade mossor i Sverige – Artfakta. ArtDatabanken, SLU, Uppsala. S. 204.
- Ulvinen, T., Syrjänen, K. & Anttila, S. (toim.) 2002. Suomen Sammalet – levinneisyys, ekologia, uhanalaisuus. Suomen ympäristö 560. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. 354 s. Verkköjulkaisuna: <http://hdl.handle.net/10138/40617>